

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 902
din 12.08.2008**

Dosar nr: 531/2008

Petiția nr: 9595 din data de 11.07.2008

Petent: R R

Reclamat: A S L

Obiect: folosirea unor expresii jignitoare de către apărătorul fostei soții a petentului referitoare la orientarea sexuală a acestuia

I. Părțile

1. Petent

R R cu domiciliul în

2. Reclamați

A S L cu sediul în

II. Procedura de citare a părților

În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

Prin adresa înregistrată cu nr.10.043 din 25.07.2008 Colegiul Director al CNCD a citat petentul în vederea audierii.

Prin adresa nr.10.044 din 25.07.2008 Colegiul Director al CNCD a citat pe d-na A S L

La termenul stabilit de Consiliu părțile nu s-au prezentat la audiere.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

Prin plângerea înregistrată la C.N.C.D cu nr. 9595 din 11.07.2008, petentul arată că, d-na A S L apărător al fostei sale soții a folosit expresii jignitoare cu privire la orientarea sa sexuală, în cauză având ca și obiect reglementarea situației copilului minor care în urma divorțului a fost încredințat mamei.

Potentul susține că, urmare acțiunilor d-nei av. S A în exercitarea profesiei sale de avocat, în cauze în care a fost parte, d-na avocat a invocat orientarea sexuală a petentului, fapt pentru care a înaintat o notificare d-nei avocat, prin care îi solicita să înceteze cu afirmațiile ce privesc orientarea sa sexuală, altfel se vede nevoit să reglementeze această situație pe cale legală.

Din acest punct de vedere petentul consideră că i-a fost lezat dreptul la imaginea personală și profesională, precum și imaginea fiicei sale prin imaginea tatălui ei.

Astfel că, petentul vine spre exemplificare cu expresiile redactate în acțiunile formulate de d-na avocat și considerate a fi jignitoare în diferite cauze și anume: *"conținutul acestui hibrid de struto-camila; santajul voalat dar perfid al reclamantului; caracterul reclamantului recurent; noile valori moderne, în speță homosexualitatea; tatăl nu a cerut încredințarea , și mai mult , a abandonat-o și s-a dezinteresat total de ea; o fetiță de 3 ani l-ar fi împiedicat pe tatăl său să-și trăiască viața în spiritul noilor valori; toți trei dormind în aceeași cameră de hotel, fetița de 4 ani văzând lucruri nefirești; trebuie promovate valorile noi aparținând culturii de deviație sexuală; promovează noile valori ale culturii reclamantului, care aparține unei minorități homosexuale considerate în general ca fiind deviante normalului; în ceea ce-l privește pe reclamant, apărătorul ales al părâtei arată că o persoană care nu se poate supune regulilor sociale este o persoană dubioasă, incapabilă de a respecta condițiile și regulile societății din care face parte"*

Potentul susține că în mai multe cauze având ca obiect situația juridică a fiicei sale și a drepturilor părintești, d-na avocat a făcut afirmații atât verbal cât și scris, care i-au afectat atât imaginea și demnitate sa și a fiicei sale cât și imaginea avocatei care îl reprezintă.

Potentul ne informează că în toate cauzele sale există decizii judecătorești executorii prin care instanțele s-au pronunțat atât asupra legăturilor dintre petent și fiica sa, cât și a evaluării psihologice a acestuia.

Susținerile d-nei A S L

Prin adresa nr. 10577 din 08.08.2008, d-na Av. A S L a comunicat punctul de vedere cu privire la obiectul petiției (adresă anexată la dosar). Aceasta a precizat că așa-zisele expresii jignitoare la care face referire petentul nu îi aparțin, aceste expresii aparțin d-nei judecător A din cadrul Sentinței civile nr. 2969/21.03.2008 pronunțată în Dos. Civil 9267/197/2006 a Judecătoriei Brașov. Doamna avocat A S L prin apelul formulat a citat cu ghilimelele de rigoare afirmațiile d-nei judecător A , pentru apărarea intereselor legitime ale clienței sale și pentru stabilirea adevărului.

Referitor la orientarea sexuală a petentului d-na A S L susține că acesta a recunoscut orientarea sa sexuală în public, atât în presa internă cât și în presa internațională. De asemenea, în ceea ce privește lezarea imaginii fiicei petentului d-na avocat A S L consideră că petentul este cel care a abuzat de imaginea fiicei sale prin publicarea în mass-media a pozei fetei asociind-o cu imaginea sa de tată, a organizat proteste de stradă în fața Ambasadei SUA folosindu-se de numele și imaginea fiicei minore.

D-na avocat susține că doar a apărut în instanța de judecată și de regulă în ședință secretă, cu demnitate interesul superior al fiicei petentului.

Plângerea formulată de domnul R R împotriva sa o consideră lipsită de obiect, deoarece petentul s-a referit la întâmpinarea recurs din data de 11.03.2008, Recurs, în dosarul Civil nr.15863/197/2007 la Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov cât și cu privire la Motivele de apel din 30.05.2008 în dosarul Civil nr. 9267/197/2006 către Tribunalul Brașov și consideră că susținerile petentului sunt nefondate, fiind vorba doar de figuri de stil și metafore și nu reprezintă nici un fel de forme discriminatorii, invocând prevederile art.6 și art.7 din statutul profesiei de avocat, unde la art.7 alin 5 se prevede că: *"Avocatul nu răspunde penal pentru susținerile făcute oral sau în scris în fața instanțelor de judecată, a altor organe de jurisdicție, a organelor de urmărire penală sau a altor autorități dacă aceste susțineri sunt în legătură cu apărarea și sunt necesare stabilirii adevărului"*.

Reclamata susține că nu a făcut altceva decât să apere interesele clienței sale și mai ales interesul superior al minorei A K R și nu să discrimineze petentul pentru orientarea sa sexuală.

Mai mult aceasta susține că nu a insultat niciodată petentul, nu s-a întâlnit și nici nu a depus niciun fel de poziție procesuală în niciun dosar ulterior datei de 02.06.2008 de la momentul așa-zisei sale încercări de *"înțelegere amiabilă și civilizată"* iar cât timp contractul său este în vigoare cu clienta J D C

nu are cum să revină în cauzele în care acesta se consideră insultat calomniat și discriminat și să-și precizeze apărarea formulată, în mod legal și cert discriminatoriu în favoarea intereselor legitime ale clienței sale și pentru aflarea adevărului.

III. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că, în spetă, prin petiția înregistrată cu nr.9595 din 11.07.2008 petentul solicită Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării să se pronunțe asupra afirmațiilor dnei A S L referitor la orientarea sexuală a acestuia.

În drept, conform art 2 alin (1) din OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, *"prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe baza de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea*

recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

(3) **Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), fata de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.**

Analizând faptele reținute în petiție, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccherio and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Syntairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

Colegiul director reține ca petentul invocă un tratament discriminatoriu ca urmare acțiunilor d-nei av. S A în exercitarea profesiei sale de avocat, în cauze în care a fost parte, d-na avocat a invocat orientarea sexuală a petentului. Or, raportat la prevederile articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit.

Colegiul Director reține că pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit.

Coroborând aceste aspecte cu faptele care fac obiectul petiției și definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art.2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, în cauză nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire restricție, excludere, deosebire, preferință între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit datorită unuia din criteriile prevăzute de lege și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Colegiul director, analizând documentele de la dosar a constatat că nu există presupusa faptă de discriminare pe care petentul o semnalează, aspectele relatate de petent nu intră sub incidența O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art.20.alin.2, din O.G.137/2000 privind **prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. faptele prezentate de petent nu constituie fapte de discriminare potrivit O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare republicată;
2. clasarea dosarului;
3. prezenta hotărâre se va comunica în termen legal părților.

IV. Modalitatea de plată a amenzii (dacă este cazul)

- nu este cazul;

V. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța competentă și în termenul legal potrivit Legii nr.554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

COMSA CORINA NICOLETA – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

NIȚĂ TIBERIU DRAGOȘ – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

VASILE ANA MONICA - Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit Legii nr.554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.